

Dosarul nr. 3-52/21
(2-21062519-02-3-27042021)

HOTĂRÂRE

În numele legii

08 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii
Grefier

Angela Bostan
Grigore Dașchevici, Veronica Negru
Marina Samatiuc

examinând, în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea înaintată de Eugen Popovici către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 ”Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei”.

A C O N S T A T A T :

Prin acțiunea de contencios administrativ depusă la 26 aprilie 2021 către Consiliul Superior al Magistraturii, reclamantul Eugen Popovici, solicită anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 ”Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei”.

Istorie nelitigioasă a procedurii:

Indică reclamantul Eugen Popovici că, la 02.06.2020 s-a adresat Consiliului Superior al Magistraturii cu cerere privind reîncadrarea în funcție cu achitarea salariului și a tuturor plăților cuvenite pentru perioada suspendării din funcție, în legătură cu scoaterea de sub urmărire și clasare a procesului penal intentat în privința acestuia din motivul că fapta imputată nu a întrunit elementele infracțiunii prevăzute de art. 30, 42 alin. (2), 324 alin. (3) lit. a), 243 alin. (1) lit. a) și b) din Codul Penal, în baza ordonanței Procuraturii Anticorupție din 05.05.2020. La cerere a fost anexată Ordonanța procurorului Procuraturii Anticorupție de scoatere a judecătorului Eugen Popovici de sub urmărire penală și clasarea procesului penal.

Prin fișa de rezoluție, înregistrată cu nr. 1906m/15 iunie 2020, Președintele interimar CSM a solicitat Inspecției Judiciare verificarea existenței temeiului de intentare a procedurii disciplinare în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, anexînd copia cererii cu toate materialele aferente privind judecătorul vizat.

Prin dispoziția din 16.06.2020, inspectorul-judecător principal a repartizat rezoluția Președintelui interimar al CSM, inspectorului judecător Victor Pruteanu, pentru verificarea temeiurilor de intentare a procedurii disciplinare în privința acțiunilor judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

La data de 25.08.2020, judecătorul E. Popovici a recepționat Raportul Inspecției Judiciare din 20.08.2020, întocmit de către Inspectorul-judecător V.Pruteanu, privind constatarea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin.(1) lit.l), și lit.p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La data de 18.09.2020, urmare a examinării argumentelor participanților, Colegiul Disciplinar, prin Hotărîrea nr.23/6 a încetat procedura disciplinară intentată în privința acțiunilor judecătorului Popovici Eugen, conform art. 36 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară. Motivele de bază ale hotărîrii au ținut de constatarea nerespectării procedurii de intentare a cauzei disciplinare și neîntreținerea condițiilor prevăzute de art. 19 alin.(1) lit.d) de către Inspecția Judiciară.

Nefiind de acord cu Hotărîrea Colegiului Disciplinar, Inspecția Judiciară (Inspectorul - Judecător V. Pruteanu) a contestat către CSM și a solicitat anularea Hotărîrii nr. 223/6 din 18.09.2020 cu adoptarea unei noi hotărîri de sistare a procedurii disciplinare pe art. 4 par.1 lit.l), p) al Legii nr. 178 în privința Judecătorului E.Popovici, din motivul expirării termenului pentru tragerea la răspundere disciplinară, prevăzut de art. 5 alin.(1) al Legii supra.

De asemenea, către CSM în interesele lui E. Popovici a fost prezentată referință, prin care s-a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată a Contestației Inspecției judiciare (cea din 09.11.2020 și cea suplimentară din 31.12.2020), cu menținerea în vigoare a Hotărîrii Colegiului Disciplinar din 18.09.2020 ca fiind legală și întemeiată

La data de 02.03.2021 urmare a examinării contestației Inspecției Judiciare, cu 6 voturi- pro, și 3 voturi împotriva, Plenul CSM a adoptat Hotărîrea nr. 38/5 prin care a respins contestația depusă de inspectorul-judecător al Inspecției judiciare Victor Pruteanu împotriva Hotărîrii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18.09.2020 emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

La data de 24.03.2021 a fost adusă la cunoștință Hotărîrea motivată a CSM nr. 38/5 din 02.03.2021. Urmare a studierii conținutului și a motivelor expuse,

reclamantul este nevoit să conteste actul emis în partea ce ține de motivarea eronată a concluziilor.

Analizând conținutul hotărârii motivate, recepționate ulterior, consideră că, Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 de fapt este un act administrativ individual defavorabil, care afectează drepturile/interesele legitime ale persoanei, fiind contrar prevederilor legii, fapt care, conform art. 141, 206 alin. (1), lit. a) al Codului administrativ constituie temei pentru anularea sa în parte.

Potrivit art. 39 alin.4) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară, după examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Magistraturii are 2 opțiuni de a decide: a) menținerea fără modificare a hotărârii colegiului disciplinar; b) admiterea contestației și adoptarea unei noi hotărâri. În acest caz prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii colegiului disciplinar privind rezultatul examinării cauzei disciplinare sînt aplicabile și pentru Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin motivarea expusă în Hotărârea emisă, deși în final se respinge contestația înaintată de către Inspectorul judecătoresc ceea ce s-ar atribui la soluția de la lit.a) a art. 39 alin.4), și anume menținerea fără modificări a Hotărârii Colegiului Disciplinar din 18.09.2020, însă potrivit concluziilor expuse spre final, se înțelege vădit altă poziție a CSM-ului, și anume, de preluare a poziției inspectorului judecătoresc, cu susținerea automată a argumentelor sale din contestație fără a efectua verificarea lor corespunzătoare și contra-punerea cu materialele cauzei și a argumentelor expuse de apărare în referință. Mai mult decît atît, spre finalul textului hotărârii, CSM constată eronat că întemeiat a fost intentată procedura disciplinară, făcîndu-se concomitent trimitere și la expirarea termenului de 2 ani, prevăzut pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor.

Prin urmare, Hotărârea contestată nu este motivată suficient, nu conține motive întemeiat de fapt și de drept, care ar justifica concluziile stipulate de membrii CSM, dînd o apreciere vădit contradictorie a circumstanțelor cauzei, și nu au verificat obiectiv probele și argumentele expuse de ambele părți, contrar prevederilor art. 118 CA cu privire la motivarea actului administrativ și contrar art. 119 CA, cu privire la certitudinea și forma actului administrativ individual.

Astfel, în hotărîre se constată la general temeinicia intentării procedurii disciplinare, potrivit art. 19 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară, deși nu se indică la care din temeiuri se referă la caz. Art. 19 al Legii supra, conține mai multe temeiuri/alineate, și nu e clar la care din ele se referă CSM, în condițiile în care Colegiul Disciplinar a constatat cu certitudine neîntîlnirea temeiurilor prevăzute la art. 19 alin. 1) lit. d), în plus, potrivit și argumentelor prezentate în cadrul ședinței plenare a CSM, Inspectorul judecătoresc a confirmat că a indicat la general prevederile art. 19 alin.1-2 al Legii supra, neputînd confirma la care

temeiuri s-a referit ca atare și în baza căruia temei de fapt și de drept s-au autosesizat. CSM-ul a omis argumentele apărării ce țin de nerespectarea procedurii la sesizare, repartizare și intentarea procedurii disciplinare.

Menționează că, pîrîtul în hotărîrea sa mai constată abaterea disciplinară presupusă făcîndu-se o interpretare subiectivă, și eronată a legii în raport cu circumstanțele faptice și probelor prezentate. Constatarea abaterii făcîndu-se deja la expirarea termenului legal de 2 ani prevăzut de art.5 al Legii nr. 178. Mai mult decît atît, în cadrul ședinței din 02.03.2021 CSM nici nu a dezbătut/analizat aspectele ce țin de fondul procedurii/ nu au cercetat și verificat materialele, argumentele părților și nu au dezbătut asupra faptelor presupuse ca abateri disciplinare.

Contrar prevederilor art. 16-17 Codul Administrativ, concluziile formulate astfel, prezintă de fapt, violarea drepturilor fundamentale și intereselor legitime a reclamantului. Și anume dreptul de a beneficia de o procedură echitabilă, inclusiv în fața unei autorități administrative, de o examinare obiectivă a cauzei sale fără abuz de dreptul discreționar al autorității administrative, de o hotărîre motivată și adoptată potrivit legii, și nu în ultimul rînd dreptul de a-i fi respectată onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Concluziile formulate în actul administrativ contestat, sunt contradictorii cu soluția adoptată, fiind tendențioase și pîrtinitoare, contrar circumstanțelor obiective și principiilor fundamentale unui stat de drept, privind asigurarea respectării echității și legalității procesului echitabil, și a drepturilor intereselor legitime ale persoanei vizate.

Potrivit materialelor cauzei, urma a se constata cert că Colegiul disciplinar corect a constatat încălcarea procedurii de intentare a procedurii disciplinare de către Inspecția Judiciară. CSM urma în hotărîrea sa să constate la fel, că Inspecția judiciară, nu a respectat procedura legală cu privire la modul și condițiile de sesizare, precum și termenii de verificare.

Menționează faptul că la data de 15.06.2020, Președintele interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, dl. A. Pahopol a adresat o fișă cu indicație personală în adresa dnei Ioana Chironeț, (Inspectorul Principal al Inspecției Judiciare) privind verificarea temeiurilor de intentare a procedurii disciplinare în privința Jud. E. Popovici. Această fișă este înregistrată în aceeași zi în Cancelaria CSM, cu nr. 1906 m. Nu este clar în calitate de care act și în baza căruia temei legal a fost înregistrată această indicație unilaterală (nefiind o decizie colegială a membrilor CSM) a Președintelui interimar.

Potrivit aceleiași fișe, cu data din 15.06.2020 este notat de către dna I. Chironeț, numele lui V. Pruteanu, deși Dispoziția de repartizare aleatorie pentru verificarea temeiurilor de intentare a procedurii disciplinare referitor la acțiunile lui Eugen Popovici pentru care a fost eliberat acordul de urmărire penală, către

Inspectorul-Judecător V. Pruteanu, este emisă ulterior, abia la 16.06.2020, fiind încălcată procedura de repartizarea aleatorie în condiții transparente și obiective potrivit art. 21 al Legii nr. 178.

În Dispoziția emisă de Inspectorul Principal Ioana Chironet se menționează despre repartizarea sesizării Președintelui Interimar al CSM A. Pahopol, fapt ce contravine circumstanțelor de fapt ale cauzei, nefiind depusă o sesizare, ci o indicație, și contravine prevederilor art. 19 al Legii nr. 178 cu privire la categoriile și subiecții de sesizare, și contrar prevederilor art. 20 care trebuia să le conțină presupusa sesizare.

Evidențiază faptul expunerii eronate a circumstanțelor cu privire la modul de sesizare și demararea procedurii de verificare, prin faptul, că nu CSM a adresat IJ careva materiale, ci doar președintele interimar a adresat o fișă cu indicație, iar la caz nu a fost depusă o sesizare în temeiul art. 19-20 al Legii nr. 178, după cum se pretinde. Mai mult la prezenta solicitare scrisă, nu au fost prezentate/anexate careva acte pentru a avea și posibilitatea reală de a se apăra în mod efectiv cu privire la acuzațiile pretinse.

În scopul clarificării tuturor circumstanțelor judecătorul E. Popovici a prezentat la 29.06.20 o Notă explicativă, deducând la general presupusele abateri în cadrul acțiunilor de pe cauza penală, de pe care a fost scos de sub urmărire penală pe motivul lipsei elementelor componente de infracțiune, și a constatării lipsei totale a probelor directe și pertinente ce ar fi justificat acuzațiile aduse. În poziția expusă se descriu câteva din actele dosarului penal, care de fapt au demonstrat lipsa vinovăției sale, despre necomiterea abaterilor disciplinare, și că de fapt este victima unei calomnii.

Menționează faptul că, contrar principiilor echității și imparțialității, inspectorul-judecător conform actelor emise (Autosesizarea din 07.07.2020, Raportul final din 20.08.2020 pct. 4) nu a analizat explicațiile oferite de E. Popovici, neoferind nici o argumentare asupra acceptării sau neacceptării poziției sale.

Această Autosesizare, de fapt e o tentativă de camuflare a încălcării procedurii de sesizare, care a fost inițiată în lipsa subiectului corespunzător, a temeiului și cerințelor impuse prin lege de a se intenta o procedură disciplinară. Auto-sesizarea invocă, ca fundament juridic de inițiere și examinare a sesizării privind faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători, care pot fi înaintate de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, însă la caz nu este o sesizare depusă de careva membri ai CSM, decât o indicație unilaterală fără indicarea circumstanțelor faptice și a temeiurilor potrivit art. 20 al Legii nr. 178, la caz nu exista un raport al CNA-ului.

Prin urmare, la 29.07.2020, Inspectorul-Judecător a emis Rezoluție de pornire a procedurii disciplinare și începere a cercetării judecătorești, iar la 20.08.2020 a fost emis Raportul final.

Mai mult, potrivit materialelor nu este clar ce acțiuni au fost întreprinse de către Inspekția Judiciară din 29.07.2020 pînă la 20.08.2020, dacă au fost administrate careva noi probe sau materiale ce ar justifica concluziile finale ale raportului. Rezoluția din 29.07.2020, indică eronat, că Popovici Eugen ar fi primit la 23.06.2020 rezoluția președintelui Interimar, deoarece, nu există o astfel de rezoluție, iar la solicitarea din 23.06.20 de a prezenta opinia scrisă nu au fost anexate careva acte privind sesizarea sau temeiurile de sesizare.

Raportul din 20.08.2020 privitor la acțiunile și manifestările judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, sediul Central, a fost remis Colegiului Disciplinar și adus spre cunoștință lui Eugen Popovici abia pe 25.08.20, contrar termenului legal potrivit prevederilor art. 26 alin.(1) din Legea nr. 178, privind prezentarea Colegiului disciplinar spre examinare în termen de 3 zile.

În Hotărîrea sa CSM, fără a pune în dezbatere analiza abaterilor presupuse, constată existența încălcării menționate în acțiunile judecătorului, contrar analizei obiective a materialelor acumulate și examinate de inspekția judiciară.

Inspekția a pus la baza Raportului său din 20.08.20, și al celorlalte acte adoptate, cererea din 05.05.2020 și actele prezentate de judecătorul Eugen Popovici către Plenul CSM, privind restabilirea sa în funcția de judecător urmare a scoaterii sale de sub urmărirea penală, de către Procuratura Anticorupție, precum și o serie de acte procesuale din cauza penală nr. 2018978201. A menționat faptul, că Ordonanța de scoatere de sub UP a jud-lui Popovici Eugen a rămas în vigoare și nu a fost contestată de care părți din dosar, sau careva victime, nefiind careva pretenții în acest sens. La fel și Hotărîrea judecătorească emisă pe cauza penală de învinuire a lui Ivan Sereda, în cadrul Judecătoriei Orhei, nu a fost atacată de Acuzarea de Stat și nici de părțile din proces.

Referitor la careva acțiuni pretinse abateri disciplinare ale judecătorului Popovici, nu au fost depuse careva sesizări/ petiții de părțile de pe cauza penală examinată, sau de către Procuratura Anticorupție urmare a clasării procesului penal, sau un raport din partea CNA.

În materialele cauzei examinate de Inspekția judiciară, au fost anexate mai multe documente din cauza penală instrumentată de Procuratura Anticorupție, inclusiv acte privind efectuarea măsurilor speciale de investigație. Totuși, nu sunt anexate interpelările sau demersurile oficiale de solicitare și prezentare a actelor din dosarul penal, pentru a fi asigurată respectarea legislației în acest sens, și nefiind clar modul de administrare a probelor de către Inspekția judiciară la examinarea prezentului caz.

Urmare a adoptării rezoluției de intentare a procedurii disciplinare din 29.07.2020, Inspecția Judiciară practic nu a colectat probe sau materiale noi, care să justifice temeiurile intentării procedurii de intentare și sancționare disciplinară. De asemenea, Inspectorul judiciar nu a informat judecătorul E. Popovici despre actele noi adoptate, și nu l-a implicat pe judecătorul E. Popovici de a-și valorifica dreptul la apărare, și de a da careva explicații suplimentare, pînă la 20.08.2020, odată cu întocmirea Raportului final.

Mai mult decît atît, Consiliul Superior al Magistraturii constată în hotărîrea sa că: acțiunile și manifestările judecătorului Eugen Popovici în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu la judecarea cauzei penale a lui Ivan Sereda conțin elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin.(1) lit. p), și că a admis încălcări referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu raportate la judecători care au prejudiciat imaginea justiției, chiar dacă aceste acțiuni nu au întrunit elementele unei componente de infracțiune penală. Totodată, CSM-ul face referire în mod abstract la prevederile Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor, precum și la Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, Carta Europeană privind statutul judecătorului, fără însă a le raporta la circumstanțele cauzei.

Menționează că, Inspecția Judiciară, este un organ independent, și urma să adopte cu maximă atenție practicile de examinare a sesizărilor față de statutul judecătorului, astfel încît să fie asigurate fără duble standarde, garanțiile și drepturile sale. Iar Consiliul Superior al Magistraturii, urma să constate asupra acestui lucru și să dispună cert în hotărîrea sa: menținerea fără modificări a Hotărîrii Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18.09.2020 privind încetarea procedurii disciplinare intentată, însă, de facto, constatînd erorile comise de Inspecția judiciară, prin Hotărîrea sa de fapt a acoperit și a justificat aceste acțiuni prin explicarea unor presupuse temeiuri suplimentare, în dauna drepturilor și demnității profesionale a judecătorului E. Popovici, creîndu-și un precedent periculos pentru practica judiciară viitoare ce ar viza alți judecători.

La fel, actul administrativ individual defavorabil contestat, nu conține în sine o motivare completă, clară, cu trimiteri la probe or, această exigență trebuie realizată într-un mod suficient de explicit, condiție legală care în speța dedusă judecății nu a fost respectată. Iar, nemotivarea creează impresia justițiabililor că autoritatea publică emite acte administrative aleatoriu, în lipsa prezenței probelor.

Expunerile litigioase și aspectele de drept și de fapt formulate de reclamant și pârât în cadrul dezbaterilor judiciare a cauzei;

În ședința de judecată, reclamantul Eugen Popovici și avocatul acestuia Veronica Mihailov Moraru au susținut acțiunea înaintată din motivele de fapt și de

drept invocate în conținutul acesteia și au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Astfel, Completul de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa participantului citat legal.

Argumentele părții pârte expuse în referință – în contradictoriu cu argumentele și solicitările expuse în cererea reclamantei.

Astfel, prin referința depusă la 18 mai 2021, pârțul, nu a recunoscut acțiunea, a solicitat declararea acțiunii ca inadmisibilă, iar în cazul constatării admisibilității a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea poziției a indicat că, reclamantul, prin prezenta acțiune solicită anularea în parte a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 38/5 din 02.03.2021, în partea ce ține de motivarea eronată a concluziilor: cu privire la constatarea abaterii disciplinare, cu privire la constatarea temeinicii autosesizării Inspecției judiciare în temeiul art. 19, cu privire la evidențierea art. 5 al Legii cu privire la răspundere disciplinară și indicarea faptului că termenul pentru tragerea judecătorului la răspundere disciplinară a expirat, invocând că hotărârea contestată este un act administrativ individual defavorabil, prin care se afectează drepturile/interesele legitime ale persoanei, fiind contrar prevederilor legii, fapt care, conform art. 141, 206 alin. (1), lit. a) al Codului administrativ constituie temei pentru anularea sa în parte.

Raportând la caz cadrul legal enunțat și reieșind din constatările sus menționate, conchide asupra inadmisibilității acțiunii înaintate de reclamant împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, privind anularea hotărârii plenului CSM nr.38/5 din 2 martie 2021 de respingere a contestației depusă de inspectorul-judecător Victor Pruteanu împotriva hotărârii plenului Colegiului Disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020 în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei sediul Central.

Aceasta deoarece reieșind din dispozițiile art. 207 alin. (2) lit. e) în coroborare cu art. 39 alin. (2), 17 și 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume: existența vătămării unui drept recunoscut de lege a reclamantului, și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Cu toate acestea, la caz, potențialul reclamant nu a prezentat nici un argument fondat prin care să motiveze și să justifice explicit în plan procesual și/sau material care sunt în concret drepturile acestuia atinse prin hotărârea contestată.

De asemenea, remarcă că nu sunt în prezența unui act administrativ individual defavorabil emis de Consiliul Superior al Magistraturii, prin prisma art. 11 Cod administrativ. Or, hotărârea Plenului CSM nr.38/5 din 02 martie 2021 este una favorabilă pentru reclamantul Eugen Popovici, întrucât s-a respins contestația depusă de inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare împotriva hotărârii plenului Colegiului Disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020 emisă în privința judecătorului Eugen Popovici.

Astfel, revendicarea dreptului propriu și afectarea acestuia prin activitatea administrativă fiind condiția fundamentală nu numai pentru succesul acțiunii din punct de vedere al admiterii acțiunii, dar și din perspectiva îndeplinirii testului de admisibilitate a acesteia, felul acțiunii înaintate potrivit art. 206 Cod administrativ conținând mai puțin.

Această constatare este susținută și de dispozițiile art. 38 alin. (2) Cod administrativ, care prescrie că orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În această ordine de idei, relevă că, normele legale interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al potențialului reclamant prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) Cod administrativ evocă pentru admisibilitatea întrunirea condițiilor nominalizate.

La fel, reține că, reclamantul își întemeiază solicitarea în baza art. art. 206 alin.(1) lit. a) și art.224 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, solicitând anularea în parte a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 38/5 din 02.03.2021, în partea ce ține de motivarea eronată a concluziilor, pentru revendicarea pretensei încălcări a drepturilor sale.

Astfel, raportând pretenția formulată în acțiune la normele de drept aplicabile raportului juridic litigios atrage atenția instanței de judecată că, elementul central al obiectului acțiunii în contestare rezidă în faptul că, reclamantul urmărește pe cale judiciară de a anula în tot sau în parte actul administrativ individual, dacă acesta este ilegal și prin el reclamantul este vătămat în drepturile sale.

La caz, anularea în parte a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021, în partea ce ține de motivarea eronată a concluziilor nu corespunde conceptului legal de acțiune în contestare prevăzut de art. 206 alin. (1) lit. a) coroborat cu art.224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, or, în speță, prin

pretenția formulată de reclamant se urmărește anularea concluziilor formulate în motivarea actului administrativ, și nu însuși actul administrativ.

Astfel fiind, se desprinde că acțiunea în contencios administrativ declarată de către reclamantul Eugen Popovici către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la contestarea hotărârii Plenului CSM nr.38/5 din 02 martie 2021, urmează a fi declarată inadmisibilă.

Chestiunea cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, a fost pusă spre examinare la ședințele Plenului CSM din 26 ianuarie 2021, 23 februarie 2021, însă care au fost amânate la cererea motivată a părții și avocatului, fiind prorogată examinarea chestiunii pentru ședința din 02 martie 2021.

Astfel, chestiunea cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, a fost inclusă la pct.2 al Agendei ședinței nr. 5 din 2 martie 2021, ora 09:00.

În ședința Plenului CSM din 02 martie 2021, Președintele ședinței, Luiza Gafton, a constatat numărul membrilor prezenți la ședință prin intermediul aplicației de teleconferință ZOOM și caracterul deliberativ al acesteia. La ședința Plenului CSM s-au prezentat 10 membri ai Consiliului, după cum urmează Luiza Gafton, Alexandr Stoianoglo, Nina Cernat, Anatolie Galben, Victor Micu, Mariana Timotin, Elena Belei, Ion Crețu, Valentina Coptileț, Carolina Ciugureanu-Mihailuță.

Ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 5 din 2 martie 2021 s-a considerat deliberativă și s-a declarat deschisă. Membrilor Consiliului Superior al Magistraturii li s-a comunicat despre posibilitatea expunerii propunerilor pe marginea chestiunilor din Agenda ședinței. După aprobarea Agendei ședinței s-a trecut la examinarea chestiunilor din Agenda Ședinței.

La ședința Plenului CSM, la examinarea pct. 2 cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, raportor membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Anatolie Galben, prin intermediul aplicației de teleconferință ZOOM au fost prezenți: - reprezentantul judecătorului Eugen Popovici, avocatul Veronica Mihailov-Moraru, - inspectorul-judecător, Victor Pruteanu, nu s-a prezentat: - judecătorul Eugen Popovici (a depus cerere de examinare în lipsa sa).

În cadrul ședinței de examinare a contestației, inspectorul-judecător Victor Pruteanu a susținut contestațiile depuse împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei pentru motivele invocate, solicitând admiterea

acestora și constatarea admiterii de judecătorul Eugen Popovici în activitatea sa a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. 1) și p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cu sistarea procedurii disciplinare din motivul expirării termenului de tragere la răspundere disciplinară.

Reprezentantul judecătorului Eugen Popovici, avocatul Mihailov-Moraru Veronica a pledat pentru respingerea contestației din 09 noiembrie 2020 și a celei suplimentare din 31 decembrie 2020 ca fiind neîntemeiate cu menținerea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, prin care a fost încetată procedura disciplinară ca legală și întemeiată.

Luând act de informația membrului-raportor Anatolie Galben, analizând argumentele invocate în contestația declarată și audiind opinia participanților la procedura disciplinară, în rezultatul deliberării și urmare a exprimării votului membrilor, cu drept de vot, prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 6 voturi-pro și 3 voturi împotriva, a hotărât a respinge contestația depusă de inspectorul-judecător al Inspecției judiciare Victor Pruteanu împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020 emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

De asemenea, Președintele ședinței, Luiza Gafton a menționat că va fi depusă opinia separată semnată de 4 membri al Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin urmare, contrar afirmațiilor reclamantului, apreciază hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02 martie 2021, drept una corectă, motivată, legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural. Or, majoritatea membrilor CSM, și anume 6 membri din cei 10 prezenți, au votat pentru admiterea contestației inspectorului-judecător. Contestația nu a fost admisă doar pe motiv că nu au fost acumulate 8 voturi-pro necesare.

Respectiv, motivarea hotărârii CSM corespunde voinței și opiniei susținute de majoritatea membrilor Consiliului, chiar dacă soluția finală este alta.

În acest context, urmează a fi apreciate ca fiind neîntemeiate și declarative alegațiile reclamantului precum că hotărârea contestată nu este motivată suficient, nu conține motive de fapt și de drept care ar justifica concluziile stipulate de membrii CSM, fiind contrar prevederilor art.118 și 119 Cod administrativ cu referire la motivarea, certitudinea și forma actului administrativ, întrucât în proceduri disciplinare CSM, inclusiv și organele independente implicate (Inspecția Judiciară și Colegiul Disciplinar) acționează drept quasi-instanțe judecătorești, motiv pentru care nu se aplică normele Codului administrativ, or, Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nu este compatibilă cu Codul administrativ nr.116/2018.

În ce privește pretinsa nemotivare a hotărârii, mai menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că motivarea unei hotărâri constituie una dintre componentele dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților (CEDO, hotărârea din 20 aprilie 2010, în cauza Boldea c. României, parag. 32-38).

Având în vedere circumstanțele expuse supra, apreciază hotărârea CSM nr.38/5 din 02 martie 2021, drept una corectă, motivată, legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept, motiv pentru care acțiunea în contencios administrativ depusă de Eugen Popovici cu privire la contestarea hotărârii Plenului CSM nr.38/5 din 02 martie 2021 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Acțiunea este admisibilă și întemeiată.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. În sensul respectiv, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice. La caz, aceste condiții de încălcare a dreptului vătămat prin activitatea administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii este întrunit și în conformitate cu art. 39 din Codul administrativ – accesul liber la justiție.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 ”Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei”, constituie în sine un act administrativ individual defavorabil pentru reclamant.

Or, conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Totodată, art. 11 alin. (1) lit. a) și b) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, iar actul favorabil este actul care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Potrivit art. 17 din Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Astfel, din conținutul acțiunii, prin prisma cadrului legal citat, rezultă că, reclamantul, Eugen Popovici, revendică apărarea dreptului judecătorului la un proces echitabil și la carieră.

Acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamantul, Eugen Popovici la instanța competentă jurisdicțional și teritorial.

Or, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Totodată, conform art. art. 208 și 163 lit. c) din Codul administrativ acțiunea în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii se depune nemijlocit în instanța de judecată în termen de 30 zile de la comunicarea actului administrativ individual, astfel, procedura prealabilă nu se efectuează.

Art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19.07.1996, prevede că, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău de orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

Acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamantul, Eugen Popovici în termenul legal.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării

actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 a fost adusă la cunoștința reclamantului Eugen Popovici, cât și avocatului acestuia prin email electronic la data de 24.04.2021, fiind contestată cu acțiune în contencios la data 26.04.2021. Avînd asemenea circumstanțe rezultă că reclamantul a respectat termenul de înaintare a acțiunii în instanță.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ reține că, reclamantul, Eugen Popovici a utilizat corect tipul acțiunii în contestare conform art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ pentru revendicarea drepturilor sale, or reclamantul prin acțiunea sa solicită anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ consideră că motive de inadmisibilitate, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ la caz nu sunt.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În fapt, Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 522/24 din 13 noiembrie 2018 la demersul Procurorului General al Republicii Moldova din 9 noiembrie 2018 judecătorul Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei (sediul Central) a fost suspendat din funcție, până la rămânerea definitivă a hotărîrii în cauza penală de învinuire pe art. 30, 33, 42 alin. (2), 45, 243 alin. (2) lit. b) și 324 alin. (3) lit. a) din Codul Penal (fila dosarului administrativ 2-5).

La 02 iunie 2020 judecătorul Eugen Popovici s-a adresat Consiliului Superior al Magistraturii cu cerere privind reîncadrarea în funcție cu achitarea salariului și a tuturor plăților cuvenite pentru perioada suspendării din funcție, în legătură cu scoaterea de sub urmărire penală și clasare a procesului penal intentat în privința acestuia din motivul că fapta imputată nu a întrunit elementele infracțiunii prevăzute de art. 30, 42 alin. (2), 324 alin. (3) lit. a), 243 alin. (1) lit. a) și b) din Codul Penal, în baza ordonanței Procuraturii Anticorupție din 05 mai 2020 (fila dosarului administrativ 10-36).

La cerere a fost anexată ordonanța procurorului Procuraturii Anticorupție din 5 mai 2020 de scoatere a judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei (sediul Central) de sub urmărire penală și clasarea procesului penal.

Prin fișa de rezoluție, înregistrată cu nr. 1906m/15 iunie 2020, Președintele-interimar al Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare verificarea existenței temeiului de intentare a procedurii disciplinare în privința

judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, anexând copia cererii cu toate materialele aferente privind judecătorul vizat (fila dosarului administrativ 1).

Prin dispoziția din 16 iunie 2020, inspectorul-judecător principal a repartizat rezoluția Președintelui-interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, inspectorului-judecător Victor Pruteanu, pentru verificarea temeiurilor de intentare a procedurii disciplinare în privința acțiunilor judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

Urmare a analizei informației obținute, la 29 iunie 2020 inspectorul-judecător Victor Pruteanu a întocmit o autosesizare pentru verificarea existenței temeiului de intentare a procedurii disciplinare referitor la fapta judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei expusă în ordonanța procurorului de la Procuratura Anticorupție din 05 mai 2020, fiind înregistrată cu nr. 2289m (fila dosarului administrativ 37-39).

În autosesizare, inspectorul-judecător a reținut că, scoaterea de sub urmărire penală și clasarea procesului penal din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, nu exclude tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului, în cazul în care se evidențiază elementele constitutive ale abaterii disciplinare, or, fapta imputată judecătorului se încadrează în abaterile disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. e) și p) din Legea privind la răspunderea disciplinară a judecătorilor, aceste circumstanțe servind temei pentru autosesizare.

Prin rezoluția inspectorului-judecător de începere a procedurii disciplinare din 29 iulie 2020 a fost dispusă pornirea procedurii disciplinare și demararea cercetării disciplinare în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei (sediul Central) în baza art. 4 alin. (1) lit. e) și p) din Legea privind la răspunderea disciplinară a judecătorilor (fila dosarului administrativ 120-121).

Urmare a finalizării verificărilor de rigoare, la 20 august 2020, inspectorul-judecător a întocmit Raportul pe marginea controlului întreprins prin care a constatat existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. l) și p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și anume:

- încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu care îi privesc pe judecători;

- alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor (fila dosarului administrativ 122-131).

La 25 august 2020 Inspekția judiciară, prin intermediul Inspectorului-judecător principal Ioana Chironeț a remis Colegiului disciplinar raportul privind acțiunile și manifestările judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei

(sediul Central) împreună cu materialele relevante, pentru examinare prin prisma art. 26 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (fila dosarului administrativ 132).

În rezultatul examinării materialelor procedurii disciplinare, în temeiul art. 36 alin. (1) lit. c) și art.39 alin. (1) din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, **Plenul Colegiului disciplinar prin Hotărârea nr. 23/6 din 18 septembrie 2020 a încetat procedura disciplinară**, intentată în baza sesizării depuse de membrii Consiliului Superior al Magistraturii în privința acțiunilor judecătorului Popovici Eugen de la Judecătoria Orhei, din motiv că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lit. d) alin.(1) al art.19 din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, reținând în concluzii că la materialele cauzei disciplinare nu se regăsește nici un act de control realizat în condițiile prevăzute de art.72 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nefiind anexat vreun raport privind rezultatele evaluării integrității instituționale, care ar putea servi temei legal de pornire a procedurii disciplinare (fila dosarului administrativ 133-168).

La 09 noiembrie 2020 și la 31 decembrie 2020 **inspectorul-judecător Victor Pruteanu a contestat Hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020**, solicitând admiterea contestației și anularea Hotărârii Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020 de încetare a procedurii disciplinare intentate în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, și adoptarea unei noi hotărâri de constatare a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. l) și p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cu sistarea procedurii disciplinare din motivul expirării termenului de tragere la răspunderea disciplinară (fila dosarului administrativ 172-173, 177-183).

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 "Cu privire la contestarea Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei s-a respins contestația depusă de inspectorul-judecător al Inspecției judiciare Victor Pruteanu împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei (fila dosarului administrativ 216-227).

Reieșind din conținutul Hotărârii nr.38/5 din 02.03.2021, Completul de judecată reține că, Consiliul Superior al Magistraturii a constatat că, acțiunile și manifestările judecătorului Eugen Popovici în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu la judecarea cauzei penale de acuzare a lui Ivan Sereda pe art.217 alin. (2) și 217¹ alin.(3) lit. f) Cod Penal și în afara acestora, în cumulul lor conțin elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. l) din

Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, fiind încălcate prevederile referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu care îi privesc pe judecători, prin multiplele întâlniri și discuții în diferite perioade de timp înaintea ședinței de judecată, în diferite încăperi și locuri de pe teritoriul Judecătoriei Orhei, în alte situații decât cele prevăzute de lege, cu avocatul Șteliman Serghei, participant la procesul penal în cauză, după care acuzatului Ivan Sereda i-a fost schimbat arestul cu altă măsură de reprimare non privativă de libertate. La fel, prin acțiunile admise de judecătorul Eugen Popovici au fost încălcate prevederile referitoare la interdicțiile și restricțiile de serviciu raportate la judecători, prin efectuarea de judecătorul Eugen Popovici a tranzacției, afacerii de împrumut a sumei de 2 000 euro cu procurorul Igor Berladean - participant la examinarea cauzei penale de învinuire a lui Ivan Sereda și primirea, cu titlu de împrumut, a sumei de 2 000 euro de la procurorul Igor Berladean, care, la rândul său, a împrumutat-o la 17 octombrie 2018 de la avocatul Șteliman Serghei, acțiuni ce s-au soldat cu schimbarea arestului, aplicat acuzatului Ivan Sereda, cu altă măsură de reprimare non privativă de libertate. Această tranzacție afectează imparțialitatea judecătorului, influențând exercitarea de către acesta a îndatoririlor de serviciu, prin exploatarea funcției deținute. Aceste acțiuni conțin elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin. (1) lit. p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, astfel, judecătorul Eugen Popovici în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu la judecarea cauzei penale de acuzare a lui Ivan Sereda pe art.217 alin. (2) și 217¹ alin.(3) lit.f) Cod Penal, a admis manifestări care aduc atingere atât onoarei și probității lui pe plan profesional și moral, cât și prestigiului justiției, fiind afectată încrederea publică în justiție.

Prin acțiunile magistratului Eugen Popovici în activitatea sa de îndeplinire a justiției acesta a admis încălcări referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu raportate la judecători, care au prejudiciat imaginea justiției, chiar dacă aceste acțiuni nu au întrunit elementele unei componente de infracțiune penală.

Subsidiar, CSM relevă că, în toate acțiunile ce rezultă din activitatea actorilor implicați în sistemul judecătoresc este vitală aplicarea principiilor corectitudinii, obiectivității și integrității astfel, încât să nu fie știrbit prestigiul justiției și încrederea în actul de justiție.

CSM a mai constatat în actul contestat precum că, Inspekția judiciară s-a autosesizat întemeiat în temeiul art.19 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, însă acest fapt a fost lăsat fără examinare de Colegiul disciplinar. Însă, în cadrul ședinței CSM, au fost evidențiate prevederile art. 5 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit cărora judecătorul poate fi tras la răspunderea disciplinară timp de 2 ani de la data

comiterii faptei. Astfel, potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale fapta a fost comisă la 17 octombrie 2018, prin urmare termenul pentru tragerea judecătorului la răspunderea disciplinară a expirat.

De asemenea s-a indicat că, în rezultatul deliberării și urmare a exprimării votului membrilor, cu drept de vot, prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 6 voturi-pro și 3 voturi împotriva, a respins contestația depusă de inspectorul-judecător al Inspecției judiciare Victor Pruteanu împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 23/6 din 18 septembrie 2020 emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

Totodată, la emiterea hotărârii ce se contestă, există patru opinii separate a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii acestea, fiind pe poziția că contestația urma a fi admisă (fila dosarului administrativ 228-231).

Avînd la bază faptele expuse prin prisma cadrului legal relevant speței, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ constată la caz existența cumulativă a condițiilor pentru admiterea acțiunii în contestare: ilegalitatea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 și vătămarea drepturilor revendicate de reclamantul, Eugen Popovici prin această hotărîre din următoarele motive.

Conform prevederilor art.116 alin.(1) din Constituția R.Moldova, *judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.*

În conformitate cu art.123 din Constituția R.Moldova, *Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.*

Potrivit art.1 alin.(1) lit.f) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, *Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.*

În conformitate cu art.4 alin.(3) lit.a și b) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, *întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe în domeniul respectării disciplinei și eticii judecătorilor adoptă hotărîri privind petițiile cetățenilor în problemele ce țin de etica judecătorilor și examinează contestațiile hotărîrilor emise de colegiul disciplinar.*

Art.22 alin. (4) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, prevede că, *Contestațiile împotriva hotărîrilor adoptate de colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.*

Conform art.24 alin.(1) și alin.(2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, *Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărîri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut*

la art.19 alin.(4). La adoptarea hotărîrilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot. Votarea se efectuează în lipsa persoanei al cărei caz este examinat și în lipsa celorlalți invitați.

Conform art. 39 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, (1) *Hotărârile colegiului disciplinar pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, **inspecția judiciară** sau judecătorul vizat în hotărîre, în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărîrii motivate. Termenul de 15 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile necontestate ale colegiului disciplinar devin irevocabile.* (2) *Contestațiile se examinează în cel mult 30 de zile de la data înregistrării lor la Consiliul Superior al Magistraturii.* (3) *Data, ora și locul examinării contestației se comunică din timp persoanei care a depus sesizarea și judecătorului vizat.* (4) *După examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Magistraturii decide:*a) *menținerea fără modificare a hotărîrii colegiului disciplinar;* b) *admiterea contestației și adoptarea unei noi hotărîri. În acest caz prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărîrii colegiului disciplinar privind rezultatul examinării cauzei disciplinare sînt aplicabile și pentru Consiliul Superior al Magistraturii.*

Potrivit pct.136 al Regulamentului cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018, hotărârile Colegiului pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, **inspecția judiciară** sau judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărârii motivate. Termenul de 15 zile este un termen de decădere.

Conform art.7 alin.(1) lit.c) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, *organele specializate sînt colegiul disciplinar.*

În conformitate cu art. 7¹ alin.(1), (4) și (6) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, **inspecția judiciară este un organ independent**, constituit din 7 inspectori-judecători, care dispune de autonomie funcțională. ***Inspecția judiciară este condusă de către un inspector-judecător principal***, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, pe durata mandatului, din rîndul inspectorilor-judecători. Inspecția judiciară are următoarele competențe: a) verifică activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției; a¹) verifică corectitudinea repartizării aleatorii a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești; b) examinează petițiile

cetățenilor în probleme ce țin de etica judiciară, adresate Consiliului Superior al Magistraturii, solicitînd în mod obligatoriu explicația scrisă a judecătorului vizat în petiție; b¹) verifică sesizările privind faptele care pot constitui abateri disciplinare; c) verifică demersurile care au ca obiect acordul Consiliului Superior al Magistraturii privind pornirea urmăririi penale împotriva judecătorului; d) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Magistraturii.

În conformitate cu prevederile art.3 din Codul administrativ, *legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.*

Potrivit art.21 din Codul administrativ, *autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decît în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.*

Conform art.53 alin.(1) din Codul administrativ, *competența reprezintă totalitatea atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative.*

Potrivit art.54 alin.(1) din Codul administrativ, *competența materială poate fi generală sau specială și este reglementată prin lege.*

Art. 57 alin.(1) din Codul administrativ, prevede că, *activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale.*

Reieșind din cele constatate în ședința de judecată se atestă că, contestația la CSM împotriva Hotărîrii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei, a fost depusă de Inspectorul-judecător al Inspecției judiciare - Victor Pruteanu în lipsa competențelor stabilite de lege, or potrivit normele legale menționate supra se constată cu certitudine că hotărârile Colegiului pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul colegiului, *de către inspecția judiciară, care este un organ independent și este condusă de către un inspector-judecător principal*, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, care la caz este Ioana Chironeț (f.d.30 din dosarul administrativ).

În aceeași ordine de idei, Completul judiciar reține și prevederile art.121 alin.(1) Cod administrativ, care explică că, semnarea actului administrativ individual se face de conducătorul autorității publice sau de către persoana împuternicită de acesta, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, legea nu prevede altfel, iar contestația a fost depusă personal de inspectorul-judecător fără a fi prezentă la materialele dosarului administrativ o împuternicire în acest sens dată de către conducătorul autorității pentru a se depune contestația.

În contextul celor supra-elucidate, Completul de judecată conchide temeinicia acțiunii reclamantului, cerința urmînd a fi admisă, iar actul administrativ contestat, urmează a fi anulat ca fiind emis contrar legii.

Astfel, Completul de judecată ține să menționeze că, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind editarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, cât și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență existînd nu doar pentru indivizi, dar în mod egal și pentru autoritățile publice și private. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost conferite.

Potrivit art.225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 137 alin.(1) - (4) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Completul de judecată, menționează că autoritatea publică, de fapt, nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Iar, acțiunea administrativă trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită, concluzie ce se desprinde, în special, din prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice „trebuie” să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Prin urmare, Completul de judecată consideră că, Consiliul Superior al Magistraturii urma să examineze mai întâi admisibilitatea contestației depuse din numele Inspectorului-judecător al Inspecției judiciare - Victor Pruteanu, dacă aceasta întrunește condițiile prevăzute de art.39 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, fără a purcede la examinarea acesteia pe fond, or nici un act normativ nu prevede expres competența CSM de a examina vre-o contestație depusă nemijlocit de inspectorul-judecător. Ba dimpotrivă, legea expres prevede examinarea contestațiilor depuse doar de Inspecție, or în caz contrar s-ar înțelege că inspectorul-judecător și Inspecția, ca organ independent și condus de un inspector-judecător principal, au aceleași competențe.

Prin urmare se constată că, Consiliul Superior al Magistraturii a emis hotărârea nr.58/5 din 02.03.2021, cu încălcarea procedurii prevăzute de lege, din care motive actul contestat urmează a fi anulat ca fiind emis contrar legii.

Din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, legea trebuie să fie accesibilă persoanei și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale (a se vedea și *Hotărârea Amann împotriva Elveției*). În sensul Convenției, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunțată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor. În lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției.

La fel, Completul de judecată reține și constatările Curții Constituționale din hotărârea nr.26 din 10.11.2020 la acest aspect al clarității și previzibilității legii - [...46. *Curtea reiterează că atât articolul 23 alin.(2), cât și articolul 54 alin.(2) din Constituție presupun faptul că orice limitare a drepturilor fundamentale trebuie să aibă loc, în mod obligatoriu, printr-o lege. Articolul 54 alin.(2) din Constituție conține formula "prevăzută de lege". Această formulă presupune existența unor exigențe care se referă la calitatea legii. Legea trebuie să fie accesibilă pentru persoanele vizate, clară și previzibilă în privința efectelor sale, adică trebuie să fie*

formulată cu o suficientă precizie pentru a le permite persoanelor vizate – dacă este necesar, cu o consiliere juridică adecvată – să prevadă, în mod rezonabil, consecințele pe care le presupune o anumită acțiune și să-și conformeze conduita.

47. Expresia "prevăzută de lege" presupune, inter alia, un caracter previzibil suficient al termenilor legali pentru a le oferi persoanelor indiciile corespunzătoare cu privire la circumstanțele și la condițiile în care autoritățile pot recurge la măsuri care le afectează drepturile garantate de Constituție...].

Conform art.224 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În contextul celor supra-elucidate, instanța conchide temeinicia acțiunii din alte motive, cerința urmînd a fi admisă, iar actul administrativ individual contestat, urmează a fi anulat ca fiind emis contrar legii.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite ca întemeiată acțiunea înaintată de Eugen Popovici către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr.58/5 din 02.03.2021 ”Cu privire la contestarea Hotărîrii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emise în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei”.

Se anulează hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr.38/5 din 02.03.2021 ”Cu privire la contestarea Hotărîrii Plenului Colegiului disciplinar nr.23/6 din 18 septembrie 2020, emisă în privința judecătorului Eugen Popovici de la Judecătoria Orhei.

Hotărîrea este executorie, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la pronunțare, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele completului,

Angela Bostan

Judecătorii
Dașchevici

Grigore

Veronica Negru

